दैनिकं ई-संस्कृतवार्तापत्रम्

हिमसंस्कृतवार्ताः

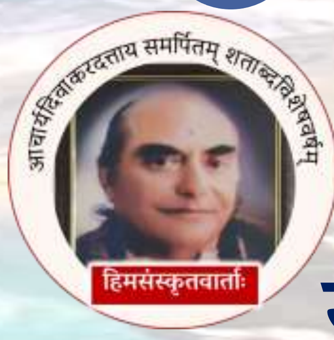

himsanskritvartah
e-Sanskritnewspaper
नवा प्रेरणा नवोत्साहः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

■ पृष्ठ-3 ■ वर्ष-3 ■ अङ्क-194

1 06.05.2024 चन्द्रवासरः वि.सं. २०८० बैशाखकृष्ण-त्रयोदशी बैशाखः 23 प्रविष्टांशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

।। श्रीरामायणकथा ।।

उत्तरकाण्डम्!
(द्वाविंशः सर्गः)
रावणस्य रम्भाधर्षणम्

हिमसंस्कृतवार्ता, ✍प्रदीपः
pradipnath997@gmail.com

तत्र कैलासे सैन्येन सह वीर्यवान् दशग्रीवः अस्तं प्राप्ते दिवाकरे निवासम् अकरोत्। उदिते विमले चन्द्रे तस्य नानाप्रहरणायुधं महत् सैन्यं शेते स्म किन्तु तस्मिन् शैले वीर्यवान् दशग्रीवः चन्द्रपादोपशोभितान् गुणान् पश्यति स्म। तत्रत्यान् पुष्पशोभितान् वृक्षान् सः पश्यति स्म। एतस्मिन्नन्तरे तत्र दिव्याभरणभूषिता पूर्णचन्द्रनिभानना अप्सराः रम्भा रावणस्य पुरतः गच्छति स्म। सा अत्यन्तं सुन्दरी सैन्यमध्येन गच्छन्ती अप्सराः रम्भा रावणेन दृष्टा। तां गच्छन्तीं रम्भां दृष्ट्वा रावणः कामबाणवशं गतः। तां लज्जन्तीं रम्भां हस्तेन गृहीत्वा स्मयमानः दशग्रीवः अब्रवीत् हे वरारोहे! त्वं क्व गच्छसि, कां सिद्धिं च भजसे? कस्य च अभ्युदयकालोऽयं यः त्वां समुपभोक्ष्यते?

तव स्वर्णकुम्भनिभौ शुभौ पीनौ अद्य कस्य वक्षःस्थलसंस्पर्शं यास्यतः? अद्य तव स्वर्गरूपिणं जघनं कः आरोक्ष्यति? इन्द्रः, विष्णुः, अश्विनी, कुमारः इत्येतेषां कः मद्विशिष्टः पुमान् विद्यते यस्मात् त्वं माम् अतीत्य यासि, एतन्न शोभनम्। अत्र शिलातले विश्रम्य पश्य, मदन्यः प्रभुः त्रैलोक्ये न विद्यते। हे सुन्दरि! अहमेव त्रैलोक्यस्य भर्तृभर्ता विधाता च दशाननः त्वां याचते। मां भजस्व! रावणस्य तादृशं वचनं श्रुत्वा कम्पमाना कृताञ्जलिः रम्भा अब्रवीत् हे राजन्! त्वं मम गुरुः अतः ईदृशं वक्तुं नार्हसि। धर्मतः अहं तव पुत्रवधूः, अतः यदि अहम् अन्येभ्योऽपि धर्षणं प्राप्नुयां तर्हि त्वया अहं रक्ष्या।

एवमुक्त्वा अप्सराः रम्भा अधोमुखी स्थिता अभवत्। ततः दशग्रीवः ताम् अधोमुखीं स्थितां रम्भाम् अब्रवीत्)- यदि त्वं मम पुत्रस्य भार्या तर्हि त्वं मम स्नुषा भवेः। ततः रम्भा प्रत्यब्रवीत् आं राजन्! धर्मतः अहं तव सुतस्य भार्या। तव भ्रातुः वैश्रवणस्य प्राणैः प्रियतरः पुत्रः नलकूबरः त्रिषु लोकेषु विख्यातः। सः धर्मतः विप्रः, वीर्यतः क्षत्रियः, क्रोधात् अग्निः अपिच क्षान्त्या वसुधासमः विद्यते। तस्य लोकपालसुतस्य अहं कृतसङ्केता अस्मि। तम् उद्दिश्य हि मया एतत् सर्वं विभूषणं कृतम्। अहं तस्य हि, न तु अन्यस्य भावः मां प्रतितिष्ठति। अतः हे राक्षसपुङ्गव! तेन सत्येन मां मोक्तुम् अर्हसि। सः समुत्सुकः धर्मात्मा मां प्रतीक्ष्य तिष्ठति, तस्य विघ्नं कर्तुं नार्हसि, अतः मां मुञ्च।

राष्ट्रपतिः आङ्ग्लैः निर्मितां शिमला-नगरस्य १५० वर्षीयां पेयजल-योजनाम् अपश्यत्

हिमसंस्कृतवार्ता शिमला। पञ्चदिवसीयभ्रमणार्थं शिमलानगरम् आगता राष्ट्रपतिः द्रौपदी मुर्मू रविवासरे स्वपरिवारेण सह शिमलाजलग्रहणक्षेत्रम् अगच्छत्। सा प्रायः १५० वर्षपूर्वं आङ्ग्लशासनकाले निर्मितं शिमलानगरस्य प्रथमं परियोजनं अपश्यत्। सार्धैकादशवादने राष्ट्रपतेः समूहः प्रथमं हसन-उपत्यका-दृश्य-बिन्दुं प्राप्तवान्। अत्र वन्यजीवविभागस्य अधिकारिणः राष्ट्रपतिमहोदयायै अस्य अभयारण्यस्य विषये सूचनां दतवन्तः। अस्मिन् क्षेत्रे दृश्यमानानां वनजातीनां विषये अपि सूचितम्। तदनन्तरं राष्ट्रपतिः ढलीमार्गेण जलग्रहणक्षेत्रं प्रति प्रस्थिता। सियोग विश्रामगृहस्य समीपे स्वकारयानात् अवतीर्य राष्ट्रपतिः स्वपरिवारेण सह पदातिरूपेण गत्वा अत्रत्यानां हरितानां रमणीयानाम् उपत्यकानां प्रशंसाम् अकरोत्। अप्रशस्तमार्गेण सोपानेन च प्रायः २५० मीटर यावत् गत्वा राष्ट्रपतिसियोग- पेयजलयोजनायाः भण्डारकोशस्य समीपं प्राप्ता। तत्र उपस्थिताः अधिकारिणः अपि राष्ट्रपतेः प्रवणमार्गे अप्रशस्तमार्गे गमनस्य उच्चवेगं दृष्ट्वा आश्चर्यचकिताः अभवन्।

पेयजलभण्डारणस्य समीपे उपस्थितस्य पेयजलकम्पन्याः प्रबन्धनिदेशकः वीरेन्द्रसिंहठाकुरः, महाप्रबन्धकः राजेशकश्यपः, एजीएम पी. पी. शर्मा च प्रायः १५० वर्षपूर्वम् आङ्ग्लशासनकाले निर्मितायाः अस्याः योजनायाः भण्डारणं दर्शयन्तः अधिकारिणः अवदन् यत् अत्र १९ स्रोतसां जलं सङ्गृहीतम्। एतद् क्षेत्रः हरितद्रोणीषु अस्ति, यस्मात् कारणात् अत्रत्यं जलं शुद्धतमं मन्यते। अस्याः परियोजनायाः पुनरुत्थानाय क्रियमाणस्य कार्यस्य विषये अपि कम्पनी राष्ट्रपतिं सूचितवती।

वन्यजन्तुनां विषये सूचनां प्रति जिज्ञासुः दृष्टा राष्ट्रपति

अस्मिन् क्षेत्रे १९०१ तमे वर्षे आङ्ग्लैः निर्मितः पत्रकक्षः अपि अस्ति। अत्र आङ्ग्लाः पत्रक्रीडां कुर्वन्ति स्म इति कथ्यते। राष्ट्रपतिः अपि अस्य वृत्तान्तं स्वीकृतवती। वन्यजीवविभागस्य अधिकारिणः तस्य इतिहासस्य विषये अवदन्। इदानीं केवलं पर्यटनार्थं तस्य उपयोगः क्रियते इति उक्तवान्। अत्र स्थापिताः दशकपुरातनम् उपस्करणं, आसन्दाः (कुर्सी), उत्पीठिका इत्यादयः अपि दर्शिताः। राष्ट्रपतिविभागस्य विश्रामगृहं अपि अगच्छत्। अत्र प्रायः अर्धहोरां यावत् स्थिता। अस्मिन् क्षेत्रे दृश्यमानानां वन्यजन्तुनां, वनजातीनां च विषये सूचनानां विषये राष्ट्रपतिः अत्यन्तं जिज्ञासुः इव आसीत्। विभागस्य अनुसारं राष्ट्रपतिमहोदयायै विश्रामगृहे चायपानस्य व्यवस्था कृता। राष्ट्रपतेः समूहः प्रायः १:०० वादने प्रस्थितः।

मुख्यवार्ताः

1. प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना अयोध्या-राममंदिरे पुनः रामललायाः दर्शनं कृतम्। रामनगर्याम् अयोध्यायां भक्तानां समर्थकानां च विशालः सम्मर्दः दृष्टः।
2. उत्तरप्रदेशे दशलोकसभासनानां कृते मतदानस्य अभियानम् अन्तिमपदे अस्ति। सम्भल, हाथरस, आगरा, फतेहपुर-सीकरी, फिरोजाबादः, मैनपुरी, एटा, बदायूं, आम्ला, बरेली क्षेत्रेषु च मंगलवासरे मतदानं भविष्यति।
3. जम्मूकश्मीरस्य पुंछमण्डले आतङ्क्याक्रमणम्, आतङ्कवादिभिः वायुसैन्यबलस्य समूहे कृताः गोलिकाप्रहाराः, अस्मिन् आतङ्क्याक्रमणे पञ्च भटाः व्रणीभूताः अभवन् ।
4. राष्ट्रपतिद्रौपदी मुर्मू शिमला-भ्रमणस्य द्वितीयदिने शिमला-जलग्रहणक्षेत्रं प्राप्तवती । यत्र सा १५० वर्षपूर्वं आङ्ग्लशासनकाले निर्मितं शिमला-नगरस्य प्रथमां जलपरियोजनां दृष्टवती ।
5. रविवासरे धर्मशालायां आई पी एल प्रतिस्पर्धायां चेन्नई सुपरकिंग्सदलेन पंजाब किंग्सदलं 28 धावनांकैः पराजितम्। चेन्नईदलस्य रविन्द्र जडेजा प्रतिस्पर्धायाः सर्वश्रेष्ठः क्रीडकः चयनितः।
6. अन्तार्राष्ट्रीय-क्रिकेट-परिषद् (ICC) इत्यनेन महिलानां टी-२० विश्वचषकस्य कार्यक्रमः निश्चितः। अस्मिन् वर्षे महिलानां टी-२० विश्वचषकः बाङ्गलादेशे भविष्यति। अस्य विश्वचषकस्य उद्घाटनक्रीडा इंग्लैंड-दक्षिण-अफ्रिका-देशयोः मध्ये अक्तूबरमासस्य तृतीयदिनाङ्के भविष्यति।

अयोध्यानगरे प्रधानमन्त्रिणः भव्यपथप्रदर्शनम्

(हिमसंस्कृतवार्ताः-प्रवीण कुमारः) प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी ह्यः अयोध्यानगरे पथ-प्रदर्शनम् कृत्वान् दलस्य प्रत्याशीनां पक्षे प्रचारं च कृतवान्। सुग्रीवदुर्गक्षेत्रात् पथ-प्रदर्शनम् आरभ्यत इति पूर्वं सः रामललायाः मन्दिरं गत्वा प्रार्थनां कृतवान् । अस्मिन् वर्षे जनवरी-मासस्य २२ दिनाङ्के आयोजितस्य अभिषेक-समारोहस्य अनन्तरं रामलालायाः एषः प्रथमः दर्शनः आसीत् । श्री मोदी भगवान् रामस्य नगरे सुग्रीवदुर्गतः लालचौकपर्यन्तं द्विकिलोमीटरदीर्घस्य पथप्रदर्शन-मध्ये भागं गृहीतवान्। भाजपा सांसदं लल्लूसिंहम् अवसरं दत्तवती अस्ति, समाजवादी दलेन अयोध्यातः वरिष्ठनेता अवधेशप्रसादं नियुक्तं कृतम् अस्ति। अस्मात् पूर्वं प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी उत्तरप्रदेशस्य इटावामण्डले कोविडविषये जनसभायां काङ्ग्रेसस्य समाजवादीपक्षस्य च घोरनिन्दां कृतवान्। सः अवदत् यत् एते दलाः कोविडकाले यदा तस्य सर्वकारः वैज्ञानिकाः च प्रत्येकस्य व्यक्तेः जीवनं रक्षितुं प्रयतन्ते स्म। इटावा समाजवादीपक्षस्य प्रमुखस्य अखिलेशयादवस्य गृहनगरम् अस्ति । अत्र प्रधानमन्त्रिणा परिवारवादस्य विषयः उत्थापितः, केचन परिवाराः मन्यन्ते यत् केचन क्षेत्राणि तेषां व्यक्तिगतसम्पत्तयः सन्ति, परन्तु अस्मिन् समये एतत् न भविष्यति। पश्चात् श्री मोदी जी सीतापुर मण्डले अन्यां जनसभां सम्बोधयन् अल्पसंख्यकानां मतहानिकारणात् काङ्ग्रेसः तुष्टीकरणनीतेः आश्रयं गृह्णाति इति अवदत्

सुभाषितम्

श्रमक्लमपिपासोष्ण-
शीतादीनां सहिष्णुता ।
आरोग्यं चापि परमं
व्यायामदुपजायते ॥

भावार्थः- श्रम थकावट ग्लानि (दुःख) प्यास शीत (जाड़ा) उष्णता (गर्मी) आदि सहने की शक्ति व्यायाम से ही आती है और परम आरोग्य अर्थात् स्वास्थ्य की प्राप्ति भी व्यायाम से ही होती है ।

✍प्रतीकसाठ्ये मुम्बई

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

कसौलीक्षेत्रे विद्रोहिणामुपरि आक्रमणं कृतवान् मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

हिमसंस्कृतवार्ता - सोलनम्। कसौलीविधानसभाक्षेत्रस्य पट्टाबरौरीस्थाने निर्वाचनसभां सम्बोधयन् मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः भाजपायाः उपरि आक्षेपं कृत्वा अवदत् यत् भाजपया हिमाचलप्रदेशे अश्वव्यापारराजनीतिं प्रारभ्य राज्यस्य संस्कृतिः कलङ्किता अस्ति। सः अवदत् यत् दलद्रोहं कृत्वा राजनैतिकविपण्यां षट् काङ्ग्रेसविधायकाः विक्रीताः, अधुना अश्वव्यापारराजनीतेः पूर्णतया विरामं कर्तुं राज्यस्य मतदातॄणां दायित्वम् अस्ति। यदि अश्वव्यापारस्य राजनीतिकर्तृभ्यः इदानीं पाठः न पाठ्यते तर्हि भविष्ये अपि सा निरन्तरं भविष्यति।

सः अवदत् यत् काङ्ग्रेसस्य धनशक्तिः नास्ति, परन्तु जनशक्तिः एव दलस्य बलम् अस्ति। लोकतन्त्रस्य उद्धाराय एतद् निर्वाचनम् अस्ति, आगामिनिर्वाचने राज्यस्य मतदातारः एकं राज्यसभासनस्य चोर्यम् कर्तर्यै भाजपायै दण्डं दास्यन्ति, चत्वारि अपि लोकसभासनानि काङ्ग्रेसपक्षाय दास्यन्ति। सः अवदत् यत् भाजपाजनाः मतक्रयणार्थं धनम् आनयिष्यन्ति। भवन्तः धनं धारयन्ति परन्तु केवलं काङ्ग्रेसपक्षस्य प्रत्याशिने मतदानं कुर्वन्ति।

मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् कलङ्किताः जनाः जनसञ्चारं कृत्वा जनभावनाभिः सह क्रीडन्ति। सः अवदत् यत् दलद्रोहं कृत्वा विक्रीतविधायकः एकमासपर्यन्तं राज्यात् बहिः धावति स्म, तस्य परिवारजनाः अपि तस्य विषये चिन्तिताः आसन्। यस्मिन् दिने बजटं पारितव्यम् आसीत् तस्मिन् दिने चण्डीगढतः सीआरपीएफ-संरक्षणे आगतः भाजपा-प्रदेशाध्यक्षः राजीवबिन्दलः विधानसभायाः द्वारं भग्नवान् । कलङ्किताः जनाः सभाम् आगत्य स्वस्य उपस्थितिं चिह्नितवन्तः ततः बजटे मतदानं विना पलायितवन्तः। विक्रीतविधायकाः नूतनानि वस्त्राणि सज्जीकृतवन्तः आसन् यतोहि ते मन्त्रिणः भविष्यन्ति इति चिन्तयन्ति स्म, परन्तु तेषां विधानसढासदस्यता एव निरस्तजातम्। ततः यदा कलङ्किताः विधायकाः सर्वोच्चन्यायालयस्य समीपं गतवन्तः तदा न्यायालयः अपि तान् क्षमाम् नाङ्गीकृतवान् ।

सः अवदत् यत् एकस्मिन् दिने सहसा कलङ्किताः जनाः दिल्लीं गत्वा भाजपा-ध्वजं धारयन्ति स्म। मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् प्रथमवारं स्वतन्त्रविधायकाः त्यागपत्रं हस्ते गृहीत्वा विरोधं कुर्वन्ति, न्यायालयं गच्छन्ति च। सः अवदत् यत् साधारणकुटुम्बस्य पुत्रः युद्धं कर्तुम् इच्छति इति कारणतः सः राजनैतिकषड्यन्त्रेभ्यः न बिभेति। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् तस्य युद्धं मादकद्रव्यतस्कराणां, खननतस्कराणां, भूतस्कराणां च विरुद्धम् अस्ति, सः यत्किमपि मूल्येन राज्यस्य जनानां हितस्य रक्षणं करिष्यति। सः अवदत् यत् मुख्यमन्त्री भूत्वा जयरामठाकुरः पञ्चवर्षपर्यन्तं निद्रां कृत्वा चोराणां द्वाराणि उद्घाटितवान्। तानि पिधाय वर्तमानसर्वकारेण २२०० कोटिरूप्यकाणां अतिरिक्तं राजस्वं प्राप्तम्, राज्यस्य अर्थव्यवस्थायां विंशतिप्रतिशतम् उन्नतिः अभवत् । अधुना सार्वजनिकधनं जनसामान्यं मध्ये वितरितं भवति। महिलानां कृते १५०० रुप्यकाणां वृत्तिः, गोपालकानां कृते प्रतिमासं १२०० रूप्यकाणि, १.१५ लक्षं विधायकानाम् गृहनिर्माणार्थं ३ लक्षरूप्यकाणि, ७० वर्षाणाम् उपरि वृद्धानां निःशुल्कचिकित्सा, मनरेगा इत्यस्य दैनिकवेतने ६० रुप्यकाणां ऐतिहासिकवृद्धिः, न्यूनतमं समर्थनमूल्यं दुग्धस्य, कर्मचारिभ्यः ४ प्रतिशतं डीए, पुलिसकर्मचारिणां आहारधनस्य पञ्चगुणं वृद्धिः, राज्यसर्वकारेण एतत् सर्वं एतेन अतिरिक्तराजस्वेन कृतम्। सः अवदत् यत् सर्वेषां कर्मचारिणां अवशिष्टांशं मुक्तं भवति तथा च वर्तमानराज्यसर्वकारेण अद्यावधि ७००० विधवाभ्यः अवशिष्टांशं पूर्णतया भुक्तं कृतम् अस्ति। राज्यसर्वकारेण प्रथमे एव मन्त्रिमण्डलसभायां पुरातनवृत्तिः पुनः स्थापिता तथा च हिमाचलभाजपानेतारः दिल्लीं गत्वा केन्द्रात् ९००० कोटिरूप्यकाणां एनपीएसं पुनः प्राप्तुं बाधाः सृजन्ति। सः अवदत् यत् वर्तमानराज्यसर्वकारेण १५ मासेषु यावत्यः योजनाः आनिताः तावत्यः योजनाः विगत ७५ वर्षेषु कदापि न आनीताः। मुख्यमंत्री सुक्खुः अवदत् यत् आपदाकाले भाजपानेतारः राज्यस्य आपदाग्रस्तपरिवारेभ्यः पृष्ठं कृतवन्तः, अहं तु राजधर्मस्य अनुसरणं कृतवान्। सः अवदत् यत् भाजपानेतृभ्यः देहलीनगरं गत्वा आपदापीडितानां जनानां आर्थिकसाहाय्यं दातुं अनुरोधं कृतवान् परन्तु ते तत् न कृतवन्तः। आपदाग्रस्तानां जनानां पुनर्स्थापनार्थं राज्यसर्वकारेण स्वसम्पदः ४५०० कोटिरूप्यकाणां संकुलं दत्तम्। सः अवदत् यत् शिमला-सांसदः सुरेशकश्यपः आपदापीडितानां जनानां आर्थिकसहायतां दातुं एकमपि डीओ-पत्रं न लिखितवान्।

सः अवदत् यत् भवतः सांसदः आपदि भवता सह न आसीत् सांसदं पाठं पाठयितुं समयः आगतः। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् लोकसभानिर्वाचने काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशी विनोदसुल्तानपुरी विजयी भवतु, अहं स्वयं कसौली विधानसभाक्षेत्रस्य विकासं पश्यामि। सः अवदत् यत् वर्तमानराज्यसर्वकारेण निराश्रितबालानां कृते विधानं निर्माय तेषां शिक्षायाः परिचर्यायाः च व्ययः वहितः। राजस्वविधानेषु परिवर्तनं कृत्वा एकलक्षाधिकाः इंतकालः, सप्तसहस्राधिकाः च तकसीमस्य लम्बितप्रकरणाः त्रिमासेषु निराकृताः।

'ईश्वरः सामान्यजनस्य सर्वकारम् उद्धारयत्, जयरामठाकुरः मुख्यमन्त्री भवितुं स्वप्नः पश्यन् आसीत्'

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। आपत्काले अपि भाजपा राजनीतिं कृतवती, परन्तु सामान्यजनस्य सर्वकारस्य पतनार्थं अश्वव्यापारिणः काङ्ग्रेसविधायकाः राज्यस्य राजनीतिं लज्जितवन्ताः। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः त्रिदिवसीयस्य मतुः भंग्याणीदेव्याः मेलापकस्य समापनसमारोहे सभां सम्बोधयन् टिप्पणीं कृतवान्। अस्मिन् काले सः भाजपां घोररूपेण लक्ष्यं कृत्वा शिमला संसदीयक्षेत्रस्य सांसदः सुरेशकश्यपस्य विरुद्धं वाक्युद्धं कृतवान्।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः अवदत् यत् विपक्षस्य नेता जयरामठाकुरः प्रावरः आप्रप्रदीनम् (कोट-पैन्ट) इति सज्जीकृत्य मुख्यमन्त्री भवितुं स्वप्नं पश्यन् आसीत् तथा च विद्रोही विधायकेभ्यः अपि प्रावरः आप्रप्रदीनम् इत्यादि सज्जीकृत्य राज्यसभानिर्वाचनानन्तरं प्रातःकाले राज्यपालनिवासस्थानं प्राप्तवन्तः। मुख्यमन्त्री भवितुं स्वप्नः परन्तु ईश्वरः एकस्य सामान्यस्य सर्वकारस्य उद्धारं कृतवान्। सः अवदत् यत् राज्ये २२ सहस्रपरिवाराः अस्याः आपदायाः कारणात् प्रभाविताः, परन्तु भाजपा आपदि अपि राजनैतिकं रोटिकां निर्मितवती। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः उक्तवान् यत् सुरेशकश्यपः क्षेत्रात् सांसदः कृतः, परन्तु सः अपि एकवारं अपि संसदि क्षेत्रस्य आपदाप्रभावितजनानाम् स्वरं न उत्थापितवान्। सः अवदत् यत् प्रथमं भाजपया आपत्काले राज्याय आर्थिकसहायतां स्थगिता अधुना भाजपा निर्वाचन- आयोगस्य समीपं गत्वा महिलाभ्यः अधिकाररूपेण दत्तस्य १५०० रुप्यकाणां वृत्तिं स्थगितवती अस्ति। सः अवदत् यत् ये जनमतद्वारा आसन्दं प्राप्तुं न शक्तवन्तः, ते अद्य धनशक्त्या आसन्दं प्राप्तुम् इच्छन्ति।

त्यागपत्रं स्वीकृतं भवतु वा निरस्तं वा, उभयपरिस्थितौ निर्वाचनं भवितुं निश्चितम्- निर्दलीयविधायकः

हिमसंस्कृतवार्ता- काङ्गड़ा। स्वतन्त्रः विधायकः होशियारसिंहः कथयति यत् यदि सर्वकारे सामर्थ्यं स्यात् तर्हि अस्माकं त्यागपत्राणां स्वीकारे अनावश्यकबाधाः न सृज्यन्ते स्म। राज्यसर्वकारेण रणनीत्यानुसारं सर्वं क्रियते। विधिविशेषज्ञैः सह चर्चां कृत्वा प्रत्येकं पदं गृह्यते।

यदा स्वतन्त्रविधायकेन होशियारसिंहेन सम्पर्कं साधितः तदा सः उक्तवान् यत् उभयपरिस्थितौ केवलं त्यागपत्रं एव स्वीकारणीयम्, यद्यपि विधानसभा अध्यक्षः अस्माभिः दत्तं त्यागपत्रं स्वीकृतवान् स्यात्। अधुना राजस्वमन्त्री जगतसिंहः नेगी इत्यनेन कृतस्य उपालम्भस्य आधारेण निष्कासनं वा स्यात्। तेषां आरोपः अस्ति यत् विद्यमाननिर्वाचनप्रक्रियायाः अन्तर्गतं उपनिर्वाचनं कर्तुं सर्वकारस्य साहसं नासीत्।

विधानसभासचिवाय अपि प्रदत्तमासीत् त्यागपत्रं - होशियारसिंहः

सः अवदत् यत् वयं निर्वाचनं कर्तुं सज्जाः स्मः, संविधानस्य सर्वेषां प्रावधानानाम् अनुसरणं कृत्वा वयं सभायाः सदस्यतायाः त्यागपत्रं दत्तवन्तः। २२ मार्च दिनाङ्के वयं व्यक्तिगतरूपेण उपस्थिताः भूत्वा विधानसभासभापतिं कुलदीपसिंह पठानिया इत्यस्मै तस्य निवासस्थाने ततः तस्य कार्यालये त्यागपत्रं प्रदत्तवन्तः। एतत् एव न, विधानसभायाः सचिवाय अपि त्यागपत्रं प्रदत्तम् ।

तस्य तर्कः आसीत् यत् कस्यचित् सदस्यस्य त्यागपत्रस्य सति तस्य त्यागपत्रं स्वीक्रियताम् इति नियमाः वदन्ति । परन्तु अस्माकं सन्दर्भे सम्पूर्णा राजनीतिः प्रचलति। परन्तु वयं आतङ्किताः न भविष्यामः, द्विधा निर्णयं कृत्वा अस्माकं त्यागपत्रं स्वीकृतं भविष्यति इति निश्चितम्।

वयं मे ११ दिनाङ्के न आगमिष्यामः

होशियारसिंहः राजस्वमन्त्री जगतसिंहनेगी इत्यस्य उपालम्भे ११ मे दिनाङ्के श्रवणदिने त्रयः निर्दलीयविधायकाः उपस्थिताः न भविष्यन्ति इति स्पष्टीकृतवान्। अस्य पृष्ठतः कारणं यत् त्यागपत्रं तत्कालं प्रभावेण न स्वीकृतम् । इदानीं यत् इच्छसि तत् कुरु।

हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिक ई-संस्कृतवार्तापत्रम् हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः
3 06.05.2024 चन्द्रवासरः वि.सं. २०८० बैशाखकृष्ण-त्रयोदशी बैशाखः 23 प्रविष्टांशः
Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

संस्कृतभारत्याः आधारस्तम्भः सम्भाषणशिबिरम्

हिमसंस्कृतवार्ताः- गौरवशास्त्री, देहरादूनम्। संस्कृतभारतीदेहरादूनपरतया कार्यकर्तृभ्यः सम्भाषणशिविरसञ्चालनगतं कौशलम् अर्जयितुं सम्भाषणबिन्दुविमर्शवर्गः समायोजितः। यत्र मुख्यातिथिरूपेण उत्तराञ्चलप्रान्तस्य संगठनमंत्री गौरव शास्त्री अकथयत् यत् शिविरसञ्चालनदृष्ट्या सम्भाषणबिन्दुविमर्शवर्गस्य आयोजनम् अत्यन्तम् अपेक्षितव्यम्। तेन विना शिविरसञ्चालनं सम्यक्तया न संभवति। संस्कृतभारत्याः आधारस्तम्भः संभाषणशिविरम् एव। विभागसंयोजकः नागेन्द्रव्यासः वर्गोद्देश्यानि उल्लिखितवान्। सत्रसंयोजकः जनपदमन्त्री प्रदीपसेमवालः मुख्यातिथये स्वागतं व्याहृत्य वर्गस्य प्रास्ताविकम् अपठत्। महानगरशिक्षणप्रमुखः डॉ राजेश शर्मा शिक्षणबिन्दुषु विस्तारेण प्रकाशं क्षिप्तवान्। सह विभागसंयोजकः डॉ. नवीनजसोला भाषापरिष्कारविषये व्याख्यानं दत्तवान्। कार्यकर्तृशिक्षकैः तत्तद्बिन्दुषु शिक्षणाभ्यासः विहितः। वर्गः अयं प्रातः नववादनतः सायं पञ्चवादनं यावत् प्राचलत्। केन्द्रप्रमुखः योगेशकुकरेती एतन्निमित्तम् उत्तमव्यवस्थाम् अकरोत्। अवसरेऽस्मिन् महानगरमन्त्री माधवपौडेलः, सम्पर्कप्रमुखः धीरजमैठाणी, डॉ. आनन्दजोशी, डॉ. अनुमेहाजोशी, शिवानीरमोला, अजयनौटियालः, धीरजविष्टः, श्वेतारावतः, गीतिका, कृशा, शालू, काजल, बीनापुरोहितः, अभिजितः, वाणी, श्रुतिः इत्यादयः दायित्वकार्यकर्तारः, सामाजिकाः, छात्राश्च समुपस्थिताः आसन्।

योगशास्त्रे चित्तस्वरूपं संस्कारविज्ञानञ्च इति विषये विशिष्टव्याख्यानस्य आयोजनं जातम्

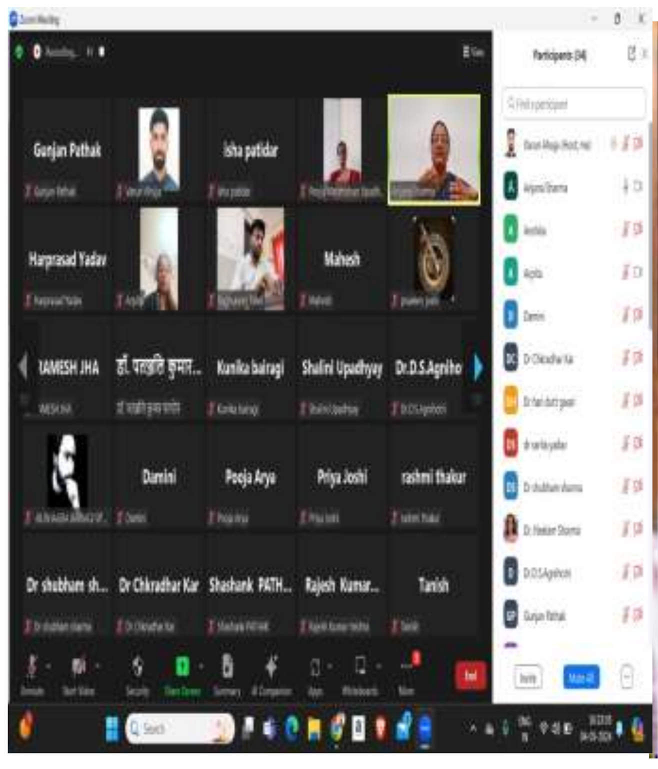

हिमसंस्कृतवार्ताः डॉ.दिनेश चौबे, उज्जयिनी । उज्जयिनीस्थस्य महर्षिपाणिनिसंस्कृत-वैदिकविश्वविद्यालयस्य योगविभागस्य तत्वावधाने योगशास्त्रे चित्तस्वरूपं संस्कारविज्ञानाञ्च इति विषये आभाषीयपटलमाध्यमेन ४ मै तमे दिनाङ्के सायं ४ वादनतः विशिष्टव्याख्यानस्य आयोजनं जातम् । तत्र मुख्यवक्त्रीरूपेण डॉ. अंजना शर्मा, सहाचार्या संस्कृतदर्शनवैदिकाध्ययनविभागः राजस्थानवनस्थलीविद्यापीठम् आसीत् । महोदया स्वव्याख्याने पातञ्जलयोगदर्शने वर्णितानां तत्त्वानां मानसिकदशाप्रकाराणां च परिभाषा , अष्टाङ्गयोगस्य उद्धरणं च प्रस्तुत्य, मनसः स्वरूपं संस्कृतिविज्ञानं च विषये संक्षिप्तं वक्तव्यं प्रदत्तवती । संरक्षकः, कुलगुरुः आचार्यः विजयकुमारसीजीमहोदयः योगविभागाय व्याख्यानस्य कृते नैकाः शुभकामनाः प्रदत्तवान्। कुलसचिवेन प्रो.दिलीपसोनी महोदयेनापि व्याख्यानस्य सफलायोजनार्थं शुभकामनाः दत्ता। सत्रस्याध्यक्षा योगविभागप्रमुखा डॉ.पूजा उपाध्यायमहोदया अवदत् यत् योगस्य व्यवहारिकपक्षेणसह दार्शनिकपक्षस्य ज्ञानस्य आवश्यकता वर्तते। स्वागतभाषणं डॉ. वरुण आहूजा महोदयेन , संचालनं सुश्रीईशा पाटीदारमहोदयाइत्यनया, धन्यवादज्ञापनं च रघुवीरपटेलमहोदयेन कृतम्। व्याख्यानकार्यक्रमे छात्राः, शोधकर्तारः, विभागप्रमुखाः, शिक्षकाः इत्यादयाः सम्मिलितो भूत्वा वर्चुअल् प्लेटफॉर्म जूमएप इत्यस्य माध्यमेन व्याख्यानं श्रुतवन्तः। कल्याणमन्त्रेण सह कार्यक्रमस्य समापनम् अभवत्।

दिव्यहिमाचलस्य सर्वेक्षणम्दलपरिवर्तनकर्तृभ्य नेतृभ्यः प्रजा रुष्टा

हिमसंस्कृतवार्ता- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। सद्यःकालेषु राजनैतिक-अशान्ति-पीडिते हिमाचले काङ्ग्रेस-पक्षतः बहवः नेतारः भाजपा-सङ्घं सम्मिलितवन्तः, अनेके तु काङ्ग्रेस-सङ्घं परित्यज्य भाजपा-सङ्घं सम्मिलितवन्तः । राजनीतिषु दलपरिवर्तनं सामान्यं भवति, परन्तु हिमाचलस्य जनाः स्वनेतृभ्यः एतत् न अपेक्षन्ते । अत एव हिमाचलस्य प्रबुद्धाः नेतारः सामान्यजनानाम् अप्रियतां क्रीतवन्तः। अस्मिन् समये राज्यस्य प्रमुखस्य मीडियागृहस्य दिव्यहिमाचलस्य साप्ताहिकसर्वक्षणे ७७ प्रतिशतं जनाः नेतारः दलपरिवर्तनेन दुःखिताः अभवन् । दिव्याहिमाचलम् वृत्तपत्रे, टीवी, यूट्यूब इत्यादिषु मञ्चेषु प्रश्नं पृष्टवान् आसीत् यत् नेतारः दलं परिवर्तयन्तः भवन्तः आहताः सन्ति वा इति।अस्मिन् विषये कुलम् ३४८० जनाः प्रतिक्रियाम् अददन् । अस्मिन् २६७९ (७७ प्रतिशतं) जनाः आम् (हाँ) इति उत्तरं दत्त्वा दलं परिवर्तयन्तः नेतृन् दर्पणं दर्शितवन्तः । सर्वेक्षणे केवलं ७३० (२१ प्रतिशतं) जनाः एव दलपरिवर्तनस्य औचित्यं दर्शयन्तः दृष्टाः । सर्वेक्षणे ६९ (२ प्रतिशतं) जनाः अस्य विषये किमपि न जानन्ति इति अवदन् । समग्रतया हिमाचलीजनानाम् एकः विशालः वर्गः कस्यचित् नेतुः दलपरिवर्तनं अनुचितम् इति मन्यते स्म।

पहाड़ी गल्लां हिमसंस्कृतवार्ताः

कुर्सी बी क्या चीज़ मित्रो

असांजो पईरी फसला री
कने तिन्हांजो नज़र आयादे वोट
सैजे खांदे थे दूध मलाई
लोकां च बैठिने खायादे रोट

रंग थे जिन्हारे बड़े गोरे चिट्टे
धुपे घूमी कने हुई गए काले
भ्यागा ते संजा तक मंगदे वोट
पैरें पईगे चली कने छाले

तिन्हांरी जे शक्ल नी थी पसंद
तिन्हारे अज्ज छूया करदे पैर
तिन्हाने जे थी पक्की दुश्मणी
तिन्हाने भूलाया करदे अज्ज बैर

ए सी च रहने वाले अज्ज बणी गए मंगते
गांवे गांवे दर दर अज्ज खड़कायादे
झूठियाँ दिलासां देई कने
अज्ज लोकां जो भरमायादे

जवान बड़ी खुलीगी हर कुछ बकयादे
लोकां ते बी बड़े असें बेहली फूक छकयादे
तांजे लोक मंगदे पंजा सालां रा लेखा
तां इक्की दूजे रा मुंह तकयादे

कुर्सी बी क्या चीज़ मित्रो
भारी धुपे पर घरें घरें वोट मंगायादी
किते खा कारां च जांदे किते पैदल घुमायादी
कुर्सिया खातर राती बी निन्दर नी आयादी

तिन्हारे जे दर्शण थे दुर्लभ
सै बी अज्जकल नज़र आयादे
सुफने च बी कुर्सी नज़र औंदी
सबीं जो झूठे झूठ गलायादे

कड़वी बोलिया रे बाण इक दूजे पर चलायादे
लोकां जो इक्की दूजे रे खिलाफ उकसायादे
इन्हांरे नक्का पर तां रईरी नी कोई शर्म
पर शरीफ लोक शरमें मरी जायादे

रवींद्र कुमार शर्मा
घुमारवीं
जिला बिलासपुर हि प्र
7018853800

स्वच्छता तथा स्वास्थ्य

हिमसंस्कृतवार्ताः- अभिनव मिश्र

दिनाङ्कः २९/०४/२४तः ०५/०५/२०२४ पर्यन्तं स्वच्छता स्वास्थ्यविषये "विशेषशिबिरस्य" समापनसत्रं महाराणी महेश्वरलतासंस्कृतविद्यापीठः लोहाना, मधुबनी, अकृती ग्राम वार्ड क्रमांक १३ लोहाना उत्तर पंचायतस्य, लोहानाग्रामेन आयोजनं मधुबने प्राचार्य डॉ. घनश्याम मिश्रस्य अध्यक्षत्वेन भवतः। अस्मिन् सत्रे मुख्यातिथिः ललित चौपाल वडा सदस्यः वार्ड क्रमांक १३ लोहना राष्ट्रपति सम्बोधने डॉ. आन्तरिकबाह्यस्वच्छतायाः सह अस्माभिः परिवेशस्य स्वच्छतायाः विषये अपि ध्यानं दातव्यम्। वस्तुतः समाजस्य देशस्य च विकासः स्वच्छतायाः, स्वास्थ्यस्य, संस्कृतिस्य च माध्यमेन एव सम्भवति। अतः अस्माकं संस्कृतिविषये गर्वः करणीयः, तस्याः संरक्षणं च आवश्यकम् अस्ति। अस्य समापनसत्रस्य आरम्भः वैदिक- आह्वानेन अभवत्। अस्य कार्यक्रमस्य संयोजकः कार्यक्रमाधिकारी डॉ. रिद्धिनाथ झाः अस्मिन् सत्रे उपस्थितानाम् अतिथिनां स्वागतं धन्यवादं च कृतवान्। अस्य कार्यक्रमस्य सफलीकरणस्य श्रेयः पूर्वछात्रः राकेशचौधरीमहोदयाय अभवत्। सामाजिकजनाः अपि अस्मिन् कार्यक्रमे उत्साहेन भागं गृहीतवन्तः। सः महाविद्यालयस्य शिक्षकेतर कर्मचारीः चन्द्रमणि कुमार व बसंत मिश्रापी उपस्थितेः। अस्मात् पूर्वं शिबिरस्य पञ्चमे षष्ठे च दिने शैक्षणिकसत्रे डॉ. श्यामकुमारी "संस्कृतवाङ्मया वर्णितयोगस्य महत्त्वम्", डॉ. दुर्गानन्दठाकुरः "मानसिकस्वास्थ्य" विषये, डॉ. वीरचन्द्र जैनः "मादकद्रव्यस्य व्यसनं स्वस्थजीवनं च" कार्यक्रम- अधिकारिणा "विकसितभारते @२०४७" इति विषये कक्षा आयोजिता। ततः पूर्वं प्रातःकाले स्वयंसेविभिः स्वच्छता अभियानं कृत्वा पुनः वार्ड क्रमांक ११, १२ इत्यत्र मतदाता जागरूकता अभियानं कृतम्।